

VIK Fizika 1 5. gyak

Feladatok a gyakorlaton :

14. fejezet: 30, 39

41. fejezet: 7, 15, 22,33

14C-30 Írjuk le, hogyan tudna egy személy a forgásban lévő ringlispil lapján járni úgy, hogy a rá ható Coriolis erő és a centrifugális erő egymással egyenlő nagyságú, de ellentétes irányú legyen! Készítsünk felülről nézve diagramot, (A ringlispil az óramutató járásával ellentétes irányban forog)

14C-39 Az ω szögsebességgel forgó ringlispil közép-pontjától r távolságra lévő helyen h magasságból egy tárgyat ejtenek a padlóra. A mozgást a ringlispil vonatkoztatási rendszerében vizsgálva mutassuk meg, hogy az elejtés talppontja és a becsapódási pont közötti távolság jó közelítéssel $\omega^2 rh/g$. Milyen feltételezésekkel kell élnünk a feladat megoldása során?

41B-7 A radioaktív részecskeminták felezési ideje az az idő, mely alatt az anyagmintában lévő részecskék fele elbomlik. Egy bizonyos mennyiségű radioaktív részecske a laboratóriumban $0,8c$ sebességgel 30 m utat tesz meg. Ezalatt a részecskék fele elbomlik. Adjuk meg a részecskék felezési idejét a saját vonatkoztatási rendszerükben!

41A-15 Egy csillagász megfigyeli, hogy két távoli galaxis a Földtől ellenkező irányban távolodik; mindegyik $0,9c$ sebességgel. Mekkora volna a másik galaxis távolodási sebessége az egyikén lévő megfigyelő számára?

41A-22 Egy speciális hélium mag, a ${}^3\text{He}$ (két proton és egy neutron) nyugalmi energiája $2808,413$ MeV. Adjuk meg, mekkora az a minimális energia, amely egy proton kiszabadításához szükséges, amikor egy ${}^2\text{H}$ deuteron és egy proton áll elő.

41B-33 Egy-egy óra van egy űrhajó orrában és végénél, az űrhajó nyugalmi hossza 300 m. Az órákat helyesen szinkronizálták az űrhajó vonatkoztatási rendszerében. Ha az űrhajó elhalad a Föld mellett $V = 0,90c$ sebességgel, a) adjuk meg, mekkora a két óra által mutatott idő közti különbség a Földön b) Melyik óra mutat korábbi időt?

Feladatok egyéni felkészüléshez:

14. fejezet: 28, 33, 38

41. fejezet: 17, 24, 26, 39, 53
